

Borjáti Balázs (Pécsi Tudományegyetem)

Szigetvár zsidó származású fényképészeinek élete és tevékenysége az 1870-es évektől 1945-ig

Szigetváron az 1870-es évek óta működnek fényképésműtermek, azonban a helyiek már nem igazán emlékeznek az 1945 előtt fényirdát üzemeltető szigetváriakra. Ráadásul szinte egyáltalán nem ismert számukra az, hogy Szigetvár egykori fényképészei között izraeliták is voltak, akiknek jelentős szerepük volt a szakma itteni meghonosításában.

Lövy Hermann a 19. században volt Szigetvár fényképésze. Felvételi alapján igen jártas volt szakmájában, a portrék mellett városképeket és állatfotókat is készített. Utódja, Goldstein Hermin viszonylag rövid idő alatt vált a város egyik legjobb fotográfusává, aki szakmai sikerei révén a város vagyoni elitjének soraiba is bekerült. Goldstein több, mint 40 éven keresztül működtette műtermét. Több másik fényképész is színre lépett ez idő alatt, ő azonban maga mögé utasította valamennyi konkurensét. Szakmai ismeretei mellett hozzájárult sikeréhez a fotótechnika 20. századi fejlődése is, Goldstein ugyanis minden technikai újítást figyelemmel kísért, műtermét folyamatosan fejlesztette.

A holokauszt után a város szép lassan elfelejtette az egykor fotográfusként tevékenykedő izraelitákat is; életük mozzanatai elvesztek az utókor számára, mindössze képeik maradtak fenn. Épp ezért szükséges feltenni a kérdést: milyen szerepe volt a zsidóknak a fotográfia szigetvári meghonosításában? Mit tudhatunk meg a szigetvári zsidó fényképészek életéről, tevékenységéről ennyi idő elteltével? Előadásomban ezekre a kérdésekre keresem a választ.

Boros Dominik (Debreceni Egyetem)

Közeleg egy koncepcióváltás? – A C-334/22. számú ügy kritikai elemzése a javításhoz való jog tükrében

A körforgásos gazdaság megvalósítása érdekében az Európai Unió 2024. május 30-án elfogadta a r2r irányelvet. Az r2r irányelv a Green Dealben is központi szerepet kapó körforgásos gazdálkodási folyamatot célozza elősegíteni azáltal, hogy a fogyasztók és a javítóműhelyek számára vonzóbbá akarja tenni az áruk javítását (például meghosszabbodik a szerződéses felelősség, ha a fogyasztó a javítást választja, a szervizek ésszerű áron hozzá tudnak férni a pótalkatrészekhez).

Mindazonáltal, a r2r irányelv tartalmaz egy kikötést, ami előírja, hogy a javítási folyamatokat és pótalkatrészekhez való hozzáférést a jelenlegi szellemi tulajdonjogi és iparjogvédelmi szabályok tiszteletbevételével kell megvalósítani. Emiatt hiába változtattak a szerződéses szabályokon vagy a pótalkatrészek elérhetőségén, ha az iparjogvédelmi szabályok akadályt jelentenek a r2r érvényesülésében.

A szellemi tulajdonjogi és iparjogvédelmi kérdések a pótalkatrészek tekintetében újra relevánsak lettek a C-334/22. számú ügy kapcsán is, ami kérdéseket vet fel a jelenlegi védjegyoltalom szabályai kapcsán. Előadásomban részletesen elemezni fogom a jelen jogesetet és rávilágítok arra is, hogy milyen továbbélése lehet az ügynek és a jelenlegi védjegyoltalmi szabályozásnak.

Borosta Roberta (SZTE Móra Ferenc Szakkollégium)

Onkológiai szempontból releváns exonukleáz elleni hatékony inhibitorok fejlesztése

Munkánk középpontjában egy immuno-onkológiai szempontból releváns DNS exonukleáz áll (ExoA). Számos kulcsfontosságú folyamat, mint például a DNS-replikáció, DNS-javítás, apoptózis, az immunválasz, a genomi stabilitás, illetve a vírusfertőzés kritikus modulátora. Feladata, hogy aktivitásával megakadályozza a gyulladásszerű, citoszolikus DNS felhalmozódását, így védelmet nyújt az autoimmunitás ellen. Ez a funkció azonban korlátozhatja a daganatellenes immunválasz hatékonyságát rákos megbetegedések esetén, ugyanis az enzim lebontja a tumorokban megjelenő citoplazmás DNS-t, megakadályozva ezzel a hatékony immunválasz kialakulását. Ezzel hozzájárulhat a genomiális instabilitáshoz is, mivel gátolja a DNS-érzékelő jelátviteli útvonalak, például a cGAS-STING útvonal aktiválódását. Ezáltal védi a rákos sejteket egyes kemoterápiás gyógyszerek, és a sugárterápia másodlagos hatásaitól, amelyek a DNS károsodás által kiváltott immunaktiváció indukálásán alapszanak.

Célunk ezért olyan kismolekulás inhibitorok azonosítása, amelyek gátolják ezen exonukleáz katalitikus aktivitását. Ehhez egy újonnan kifejlesztett, FRET alapú aktivitás assayt alkalmazunk. Az assay tesztelése már megtörtént, használatával már egy kisebb könyvtár szűrése megvalósult, ennek során pedig sikeresen azonosítottunk 11 potenciális inhibitor jelöltet. Ezen kezdeti „lead-hit”-ek optimalizálásán keresztül az enzim biológiai funkciójának jobb megismerésére is lehetőség nyílik. Hosszú távú célunk ezen kívül